

FARSKÝ LIST

26

2016
ročník XI.

18.12.2016 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Sláva Isusu Christu

Približujeme sa k Vianociam a Izaiášova 52. kapitola začína pozvaním adresovaným Jeruzalemu, aby sa prebudil, striasol zo seba prach a reťaze a zaodel sa do tých najkrajších šiat, lebo Pán prišiel oslobodiť svoj ľud (v. 1-3). A dodáva: «Môj ľud spozná moje meno, preto v ten deň (spozná), že som to ja, čo vraví: Hľa, tu som!» (v. 6).

Boh neopustil svoj ľud a nenechal sa premôcť zlom, lebo on je verný, jeho milosť je väčšia než hriech. Toto sa musíme naučiť. Lebo sme tvrdohlaví! A nevieme sa tomu naučiť. Položím však otázku: Kto je väčší – Boh či hriech? A kto nakoniec zvíťazí? Boh či hriech? A je Boh schopný zvíťaziť aj nad tým najväčším hriechom? Aj nad tým najzahanbujúcejším hriechom? Aj nad tým najstrašnejším hriechom, nad najhorším zo všetkých hriechov? Je schopný nad ním zvíťaziť? Akou zbraňou víťazí Boh nad hriechom? Láskou! A toto – že Boh víťazí nad hriechom – znamená, že „Boh kraľuje“; toto sú slová viery v Pána, ktorého moc sa skláňa nad ľudstvom, znižuje sa, aby ponúkol milosrdenstvo a oslobodil človeka od toho, čo v ňom deformuje krásny Boží obraz, lebo keď sme v hriechu, Boží obraz je zdeformovaný. A naplnením veľkej lásky bude práve kráľovstvo nastolené Ježišom, to kráľovstvo odpustenia a pokoja, ktoré oslavujeme Vianocami a ktoré sa definitívne uskutočňuje na Paschu. A tou najkrajšou radosťou Vianoc je vnútorná radosť pokoja: Pán zmazal moje hriechy, Pán mi odpustil, Pán bol ku mne milosrdný, prišiel ma zachrániť. To je radosť Vianoc. Toto sú dôvody našej nádeje. Vtedy, keď sa všetkému zdá byť koniec, keď sa tvárou v

tvár mnohým negatívnym skutočnostiam viera stáva namáhavou a prichádza pokušenie povedať, že nič viac nemá zmysel, hľa, je tu naopak dobrá správa: Boh prichádza uskutočniť niečo nové, nastolíť kráľovstvo pokoja; Zlo nebude navždy víťaziť, bolesť má svoj koniec. Zúfalstvo je porazené, lebo Boh je medzi nami. A aj my sa máme trochu sa prebudiť, sme povolani stať sa mužmi a ženami nádeje, spolupracujúc na príchode tohto kráľovstva svetla adresovaného všetkým, mužom a ženám nádeje. A preto je tu naša modlitba, aby nám Boh dal každý deň nádej a aby ju dal všetkým. Tú nádej, ktorá sa rodí vtedy, keď vidíme Boha v jaslíčkách v Betleheme. Posolstvo Dobrej zvesti, ktoré nám bolo zverené, je naliehavé, lebo svet nemôže čakať, ľudstvo má hlad a smäd po spravodlivosti, pravde, po pokoji. A uvidiac drobné betlehenské Dieťaťko maličké sveta spoznajú, že prísľub sa naplnil, posolstvo sa uskutočnilo. V práve narodenom dieťatku, vo všetkom odkázané na pomoc, zavinutom v plienkach a uloženom v jaslíčkách, je ukrytá všetka moc Boha, ktorý zachraňuje. Je treba otvoriť srdce – Vianoce sú dňom, kedy treba otvoriť srdce – je treba otvoriť srdce voči tolkej maličkosti, ktorá je tam, v tom Dieťatku a voči tolkému úžasu, ktorý je tam.

Je to úžas Vianoc, na ktorý sa s nádejou pripravujeme v tomto čase. Je to prekvapenie Boha – Dieťaťa, chudobného Boha, slabého Boha, Boha, ktorý opúšťa svoju veľkosť, aby sa stal blízkym každému z nás.

o. Rastislav (farár)

"Ikona Sviatku Narodenia Ježiša Krista"

Drahý bratia a sestry, slávime sviatky Narodenia Ježiša Krista. V evanjeliu počúvame o tom, ako anjeli spievajú: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ K tejto oslave sa pripájame aj my pri modlitbe a príchode na bohoslužby do chrámu. Hneď pri vstupe do chrámu sa stretávame na tetrapode s ikonou narodenia Ježiša Krista. Mnohí si ju uctieva bozkom a prežehnaním sa. Čo nám však táto ikona chce povedať? Skúsme sa bližšie pozrieť na význam výjavov, ktoré sú na nej zobrazené.

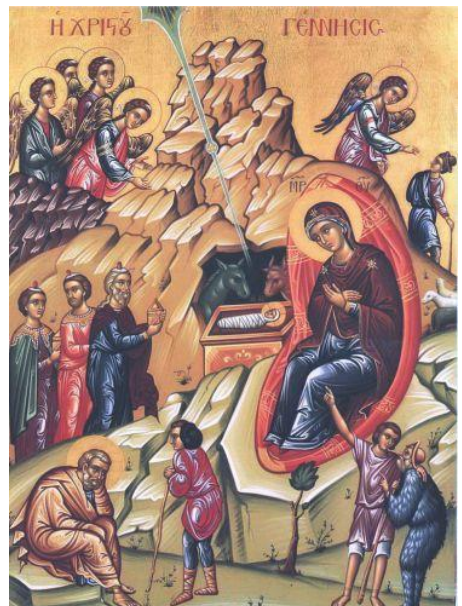
V jej strede je Kristus, ktorý leží v obdĺžnikovej s'aby truhličke v čiernej jaskyni. Jaskyňa znázorňuje temnotu, v ktorej bol svet; Kristus prišiel do tejto temnoty ako Slnko spravodlivosti. Jaskyňa je zároveň aj predobrazom hrobu, do ktorého bude Ježiš pochovaný po ukrižovaní. Okrem toho je Kristus uložený akoby v rakvičke a zabalený podobne ako mŕtvola. To všetko odkazuje na to, že Ježiš prišiel na svet nato, aby sa obetoval za nás. Čo Pane chceš povedať cez tento obraz mne? Možno to, že aj ja sa mnohokrát nachádzam v tme a v hrobe hriechu a ty ma cez neho chceš vyvieť do svetla. Pane buď mojim svetlom.

Jasle pre dobytok nám ukazujú, že Kristus sa ponížil (gr. kenosis, csl. istoščánije), a to až medzi zvieratá. Človek sa totiž hriechom ponížil na úroveň zvieratá, preto Kristus sa takto znižuje k nemu - je položený medzi zvieratami. Na mnohých ikonách je Ježišovo poníženie zvýraznené aj tým, že Ježiš je najmenšou postavou na ikone. Čo Pane chceš povedať cez tento obraz mne? Možno to, že aj ja sa mám učiť byť v ponížení pred tebou. Nauč ma Pane ponížiť sa pred tebou v čase pokušenia, rozhodovania sa medzi dobrom a zlom.

Bohorodička je často znázornená v polosede alebo sede, čo naznačuje, že rodila bez bolesti, nie je zničená z pôrodu - lebo na tento pôrod sa nevzťahovalo slovo z knihy Genezis Gn 3, 16: „Veľmi rozmnožím tvoje trápenia a ťarchavosť; v bolesti budeš rodiť deti ... " Na niektorých ikonách je dokonca Bohorodička znázornená, ako sa klania svojmu synovi.

Hore sú znázornení anjeli, niektorí zvestujú pastierom radostnú zvesť a iní sa klaňajú narodenému Božiemu Synovi. Niekedy majú anjeli na znak úcty zahalené ruky. Čo Pane chceš povedať cez tento obraz mne? Možno to, aby som aj ja mal srdce plné chvály pre teba. Moje ústa sú plné prosieb, ale chvály? Pane, nauč ma chváliť ťa za všetko, čo sa deje v mojom živote, aj dobré aj za zlé, lebo ty všetko vieš premeniť na dobro.

Mudrci-mágovia sú často na koňoch a na hlavách majú perzské čapíčky. Traduje sa, že keď perzské vojská plienili Svätú zem, vtrhli aj do Chrámu Narodenia v Betleheme a uvideli na ikone týchto mudrcov s perzskými čiapkami,

chrám nechali na pokoji. Títo mudrci-mágovia boli prví pohania, ktorí uverili v Krista (zatiaľ čo pastieri boli prví Židia, ktorí uverili v Ježiša). Čo Pane chceš povedať cez tento obraz mne? Možno to, že človek by nerátal s tvojim priblížením k pastierom a mágom. Ty ale rátaš s každým, aj so mnou. Ďakujem ti, že som pre teba natoľko vzácný, že prichádzaš aj ku mne v eucharistii, sviatosti zmierenia, v modlitbe, v ľuďoch.

Hviezda, ktorá ukazuje zhora na novonarodeného Božieho Syna má často tri lúče ako symbol presvätej Trojice. V súvislosti s hviezdou, poučila mágov o narodení Ježiša Krista, je zaujímavé poukázať aj na fakt, že v staroveku si mnohí mysleli, že osud každého človeka je určený konšteláciou hviezd, pri ktorej sa narodí (aj dnes, žiaľ, niektorí týmto poverám veria). Ale keď sa narodil Kristus, tak aj hviezda sa pohli a museli sa prispôsobiť - jedna „zišla“ do Betlehema. Čo Pane chceš povedať cez tento obraz mne? Možno to, aby som dal priestor vo svojich plánoch tebe Pane, lebo ty vieš čo robíš, ty robíš len dobré veci. Do tvojich rúk Pane zverujem svoj život. Svieť mi na cestu k tebe, ako svietila táto betlehemská hviezda.

Zaujímavým výjavom na ikone Narodenia je postava Jozefa sediaceho v rohu ikon. Pri ňom je postava starca, ktorý sa s ním rozpráva. Podľa niektorých sedí Jozef v pochybnostiach a postava pri ňom je púšťač. Obraz Jozefa na Západe sa postupne začal dosť odlišovať od jeho obrazu na Východe, kde je vykreslený ako normálny muž s pochybnosťami. (Na Západe sa traduje, že bol panik.)

Na niektorých ikonách je dokonca Bohorodička otočená k Jozefovi a nie k Ježišovi, čo označuje, že Mária je vždy tam, kde sú problémy, či pochybnosti vo viere, ona stále stojí pri nás. Väčšina teológov je však proti výkladu, že muž zhovárajúci sa s Jozefom, je púšťač. Skôr ide o proroka Izaiáša, ktorý prichádza k Jozefovi, ktorý ešte stále nerozumie tajomstvu. Izaiáš mu vysvetľuje, že teraz sa naplnilo jeho proroctvo o Panne, ktorá rodí syna Emanuela, čo znamená „S nami Boh“ (Iz 7.14n.) Čo Pane chceš povedať cez tento obraz mne? Možno to, že vo svojich problémoch mám utekať k mame, mojej mame Márii. Mamka, prítuľ nás k sebe, zotri slzy očí, ktoré plačú nad neverou, hnevom, tichou domácnosťou, neporozumením a hnevom v našich rodinách. Mami, daj nám silu vydržať v manželstvách, ktoré Boh žehná, vypros nám silu veriť Pánovi a bojovať s pochybnosťami diavla, rajského slizkého hada plného klamstva o Bohu, o mne a o Božej láske.

V pravom dolnom rohu sú dve ženy - pôrodné asistentky, ktoré kúpu malého Ježiša. Čo Pane chceš povedať cez tento obraz mne? Možno to, aby som nezabúdal na svoj kúpeľ, na kúpeľ svojej duše. Pravidelný a kvalitný. Boh chce prevoňať našu dušu a urobiť ju krásnou. Pane, daj mi chuť v tomto roku milosrdenstva častejšie prichádzať do Pánovho kúpeľa. Amen.

Drahý brat a sestra. Táto ikona je ticho a predsa rozpráva. Nech tiché slová tejto ikony počujú naše srdce a reaguje na neho cez každý bozk, každý pohľad na ňu našou zmenou, narodením Boha v nás. Christos raždajetsja!

e. Matúš (kaplán)

FARSKÉ OZNAMY

- ❖ Dnes bude predvianočná sv. spoveď v našej farnosti o 15:00 hod. a o 17:00 bude sv. liturgia. Prosíme všetkých veriacich našej farnosti, aby využili túto možnosť spovede a nechali posledné dni pred sviatkami na spoveď pre veriacich, ktorí pricestujú zo zahraničia. Za pochopenie ďakujeme.
- ❖ V pondelok a utorok Vás pozývame modliť sa Moleben pred Narodením Ježiša Krista.

- ❖ V piatok, 23.12.2016 vás pozývame po sv. liturgii na Kráľovské hodinky.
- ❖ V sobotu, 24.12.2016 vás pozývame o 08:00 na sv. liturgiu a o 15:00 hod. na Veľkú večiereň bez liturgie. Večer o 21:00 hod. Veľké povelčerie s lftijou. Keďže je sobota , tento deň je iba zdžranlivost' od mäsa a prísny pôst nie je.
- ❖ V nedeľu, 25.12.2016 je prikázaný sviatok Narodenia Ježiša Krista. Sv. liturgie s myrovaním budú o 08:00 hod. (csl.), o 10:00 hod. a na Bani o 10:00 hod. O 15:00 vás pozývame na modlitbu večierne a o 16:00 na Vianočný koncert.
- ❖ V pondelok, 26.12.2016 je prikázaný sviatok Zhromaždenie k Presvätej Bohorodičke. Sväté liturgie budú o 08:00 hod., o 10:00 hod. (csl.), a na Bani o 10:00 hod.
- ❖ V utorok, 27.12.2016 budú sv. liturgie o 08:00 (csl.) a 18:00.
- ❖ V sobotu, 31.12.2016 vás pozývame na ďakovnú sv. liturgiu o 16:00, Ďakovný akatist s eucharistickým požehnaním o 23.00 hod.
- ❖ V termíne 2. – 5. januára 2017 sa v našom Gréckokatolíckom mládežníckom centre v Juskovej Voli uskutoční Zimný detský tábor. Veková kategória je 9 – 12 rokov.
- ❖ V kancelárii si môžete zakúpiť vianočné CD, ktoré nahral náš zbor Stauros. Cena CD je 5 eur.
- ❖ Drahí bratia a sestry, chceme vás informovať o novom nariadení o. arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka ohľadom vianočnej výzdoby a pozdravov. *„Sme svedkami istej tendencie, ktorú možno považovať za nezdravú. Vianočná výzdoba v mnohých chrámoch je len do 31.12. vrátane a následne týmto dňom zaniká aj vianočný pozdrav Christos raždájetsja i spev vianočných kolied. Je pravdou, že sviatok Narodenia nášho Pána Ježiša Krista ako taký sa končí 31.12., ale nesmieme zabudnúť, že treba rozlišovať sviatok a obdobie. Sviatok sa končí, ale vianočné obdobie trvá. Veď sviatok Narodenia a Bohozjavenia tvoria jeden celok a nemožno ich rozdeliť hrubou čiarou. Vianočná výzdoba sa v ničom neprotiví sviatku Bohozjavenia, stále hovoríme o celku. 6 7/2016 Keď slávime Sviatok Obrezania Pána 1. januára, často je všetka vianočná výzdoba už preč, piesne sa spievajú bežne, priam s pôstnym nápevom. Tam, kde treba pestovať a rozvíjať duchovné bohatstvo, my to vieme skôr zlikvidovať. Potom znie barbarsky, keď kňaz už 1.januára zakáže spievať ľudom koledy s odôvodnením, že je to neliturgické, lebo vraj „sviatok Narodenia sa už skončil“, keď sama Cirkev oslavuje 1. januára Krista ešte len ako malé osemdňové dieťa, ktoré prijíma obriezku. Z toho dôvodu nariaďujem, aby v celej Prešovskej archieparchii vianočná výzdoba v chrámoch trvala až do zakončenia sviatku Bohozjavenia (14.01.) vrátane. Vianočné koledy, ako aj pozdrav preto možno používať až do sviatku Bohozjavenia.*

Obrázky prevzaté z internetu, spracoval DS

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekcov.sk

e-mail: farnosťsekčov@gmail.com

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Urbánkova 13, Prešov

